

การศึกษาการกำหนดเรื่องพิจารณาข่าวการเกษตรของโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์

นางสาวพรรณนีย์ วิชชาชู

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-437-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014094

117409937

A STUDY OF AGENDA SETTING FUNCTION ON AGRICULTURAL NEWS
OF TELEVISION AND NEWSPAPER

Miss Pannee Wichachoo

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Mass Communication
Graduate School
Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-569-437-1

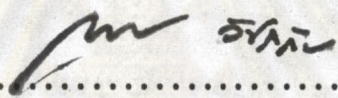
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการกำหนดเรื่องพิจารณาข่าวการเกษตรของโทรทัศน์ และ
หนังสือพิมพ์

โดย นางสาวพรรณนีย์ วิชชาชู

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี

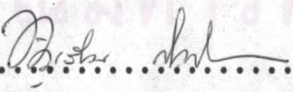
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ระวีวรรณ ประกอบผล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัญเรือน กิติวัฒน์)

พรรณนีย์ วิชชาชู : การศึกษาการกำหนดเรื่องพิจารณาข่าวการเกษตรของโทรทัศน์ และ
หนังสือพิมพ์ (A STUDY OF AGENDA SETTING FUNCTION ON AGRICULTURAL NEWS OF TELEVISION
AND NEWSPAPER) อ. ที่ปรึกษา : รศ. จุมพล รอคค่าดี, 129 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการกำหนดเรื่องพิจารณา เกี่ยวกับข่าวการเกษตรของ
โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างภาพพจน์ของการเกษตร กับนโยบายและระดับความ
สนใจในการเผยแพร่ข่าวสารการเกษตรของสื่อทั้ง 2 ชนิด โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาจากข่าวหนังสือ
พิมพ์และบทบรรยายข่าวโทรทัศน์ พร้อมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หนังสือ
พิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 และ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9
อ.ส.ม.ท.

ผลการวิจัยพบว่า นโยบายการคัดเลือกและกำหนดเรื่องพิจารณา สำหรับข่าวการเกษตรของ
โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ แตกต่างกัน และจากการทดสอบความแตกต่างด้วย ไค-สแควร์ เทสต์ สำหรับกลุ่ม
ตัวอย่างที่เป็นอิสระ (The X^2 Test for Two Independent Samples) พบว่า ระดับความสนใจ
ในการกำหนดเรื่องพิจารณาของโทรทัศน์ และ หนังสือพิมพ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
เฉพาะในลักษณะของการนำเสนอเนื้อหาข่าวเพาะปลูก ข้าวป่าไม้ และ การเสนอบุคคลในข่าว สำหรับระดับ
ความสนใจในประเภทข่าวที่นำเสนอ รวมทั้งความสนใจในลักษณะการนำเสนอเนื้อหาข่าวประมง และข่าว
ปศุสัตว์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการทดสอบทิศทางของภาพพจน์ด้วยสัมประสิทธิ์
ของความไม่สมดุล (The Coefficient of Imbalance) พบว่า ภาพพจน์ของการเกษตรที่ปรากฏในข่าว
โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ มีทิศทางเป็นบวก และจากการทดสอบความแตกต่างด้วย ไค-สแควร์ เทสต์
พบว่า ภาพพจน์ของการเกษตรที่ปรากฏในข่าวประเภทต่าง ๆ ซึ่งสื่อทั้ง 2 ชนิด นำเสนอไม่แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 สำหรับผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาพพจน์ นโยบาย และ
ระดับความสนใจในการกำหนดเรื่องพิจารณาข่าวการเกษตร พบว่า ภาพพจน์ของการเกษตรที่ปรากฏในข่าว
โทรทัศน์ สัมพันธ์กับนโยบาย และระดับความสนใจในการกำหนดเรื่องพิจารณาของโทรทัศน์ ส่วนภาพพจน์
ของการเกษตรที่ปรากฏในข่าวหนังสือพิมพ์นั้น สัมพันธ์กับนโยบาย แต่ไม่สัมพันธ์กับระดับความสนใจในการ
กำหนดเรื่องพิจารณาของหนังสือพิมพ์

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

PANNEE WICHACHOO : A STUDY OF AGENDA SETTING FUNCTION ON AGRICULTURAL NEWS OF TELEVISION AND NEWSPAPER. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF. JOOMPOL RODCUMDEE. 129 pp.

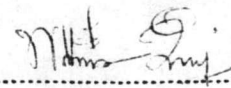

This study was to know the the relationships among agricultural image, policy and the interesting level in order to make agenda setting function of agricultural news in television news program and newspaper by using the method of content analysis from three parts of secondary data. The first one is television news scripts, the second is news items in newspapers and the third is gatekeepers' interview content.

It was found that the policy of agricultural news selecting and agenda setting function of the two mass media were not different. The results of The X^2 test for Two Independent Samples of the two mass media were as follow :

It was significantly different at the .05 level for the presentation of planting news content, forestry news content, and persons who appear in the agricultural news. It was not significantly different at the .05 level for the kinds of news, the presentation of fishery news and livestock news content.

For the relationships among the agricultural image policy, and the interesting level for agenda setting function, it was found that the agricultural image which was presented by television news program significantly correlates with the policy and the level of interesting in agenda setting function. For the newspapers, the agricultural image which was presented on the pages of the newspapers significantly correlates with the policy but does not correlate with the interesting level in agenda setting function.

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รศ. จุมพล รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.ดร. ระวีวรรณ ประกอบผล และ ผศ. ชวัญเรือน กิติวัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้งานวิจัยนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ได้รับความกรุณาจาก คุณพนม บุญสาสิ หัวหน้าบรรณาธิการข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 คุณวิจิตร บุญวิวัฒน์ หัวหน้าฝ่ายข่าวไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. คุณไพฑูรย์ สุนทร บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และคุณสำเริง คำพะอู หัวหน้ากองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ซึ่งได้ให้ข้อมูลที่สำคัญสำหรับงานวิจัยนี้ นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจาก เจ้าหน้าที่ห้องสมุดของ อ.ส.ม.ท. เจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. เจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ที่ได้อำนวยความสะดวกในการรวบรวมบทบรรยายข่าว และ เจ้าหน้าที่ห้องวารสารหอสมุดแห่งชาติ ที่ได้ช่วยค้นหาหนังสือพิมพ์ในปี 2530 ที่ผ่านมา

ขอขอบคุณ คุณพัฒนา นรมาศ ที่ได้ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คุณสุนิสา อธิวงศ์ธนะวัฒน์ และคุณ ปฐวี เรืองสุขสุด ที่ช่วยเหลือในการลงรหัสเพื่อทดสอบความเชื่อมั่นในการวิเคราะห์เนื้อหา คุณวิรัชศักดิ์ วิชชาชู ที่ได้ช่วยประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ และขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาอุดหนุนเงินทุนสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้นางส่วน ความกรุณา และน้ำใจไมตรีที่ผู้วิจัยได้รับจากทุกท่านในครั้งนี้จะอยู่ในความทรงจำตลอดไป

พรรณนีย์ วิชชาชู

มิถุนายน 2531

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	17
ปัญหาที่วิจัย.....	17
สมมติฐานการวิจัย.....	18
ขอบเขตการวิจัย.....	18
การเลือกตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	19
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	20
นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง.....	20
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	23
2. ทฤษฎี แนวความคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
ทฤษฎีการสื่อสาร และแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง.....	24
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	42
ประชากรที่ใช้ในการศึกษา.....	42
ขนาดตัวอย่างของประชากร.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	51
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	51
4. ผลการวิจัย.....	53
ตอนที่ 1 ลักษณะการเสนอข่าวการเกษตรโดยทั่วไปของโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์.....	53
ตอนที่ 2 วิเคราะห์นโยบายในการกำหนดเรื่องพิจารณาข่าวการ เกษตรของโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์.....	74
ตอนที่ 3 ทดสอบสมมติฐาน.....	79
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	94
สรุปผลการวิจัย.....	94
อภิปรายผล.....	98
ข้อเสนอแนะ.....	102
บรรณานุกรม.....	105
ภาคผนวก.....	112
ก. ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล.....	113
ข. ตัวอย่างคู่มือการทดสอบความเชื่อมั่นในการวิเคราะห์เนื้อหา และผลการวิเคราะห์ของผู้ลงรหัส.....	117
ประวัติผู้เขียน.....	129

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ความเจริญเติบโตของภาคการเกษตรตามราคาคงที่ ระหว่างปี 2503 - 2527.....	2
2	จำนวน และอัตราเพิ่มของปศุสัตว์ทั่วประเทศ พ.ศ.2517 - 2526	5
3	จำนวนโคนม ปริมาณผลผลิตน้ำนมดิบ อัตราการให้น้ำนม ต้นทุนการ ผลิตและราคาคงที่ที่เกษตรกรขายได้ทั้งประเทศ ปีพ.ศ.2521-2527	7
4	ปริมาณ และมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ทั้งประเทศ ปี 2517 - 2526.....	9
5	พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทย ระหว่างพ.ศ. 2504 - 2525 จำแนกตามรายภาค.....	11
6	อัตราการขยายตัวของภาคการเกษตรระหว่างปี พ.ศ. 2525-2527	12
7	ตารางการสุ่มตัวอย่างแบบหมุนเวียนสำหรับการเก็บรวบรวมตัวอย่าง ข้าวหนังสือพิมพ์ และโทรทัศน์.....	44
8	ปริมาณเวลาในการเสนอข่าวการเกษตรของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง -7 และสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. จำแนกตาม ประเภทข่าว.....	55
9	ปริมาณเนื้อหาที่นำเสนอข่าวการเกษตรของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และ สยามรัฐ จำแนกตามประเภทข่าว.....	57
10	จำนวนข่าว และเนื้อที่การเสนอข่าวประเภทต่าง จำแนกตามหน้า ของหนังสือพิมพ์.....	59
11	จำนวนภาพ และเนื้อที่การเสนอภาพการเกษตรของหนังสือพิมพ์ จำแนกตามประเภทของภาพ และประเภทข่าว.....	61
12	จำนวนภาพการเกษตรที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ จำแนกตามลักษณะ ของภาพที่นำเสนอ และ ประเภทข่าว.....	63
13	จำนวนเนื้อหาในข่าวการเพาะปลูกที่โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์นำเสนอ	65
14	จำนวนเนื้อหาในข่าวป่าไม้ที่โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์นำเสนอ.....	67
15	จำนวนเนื้อหาในข่าวประมงที่โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์นำเสนอ.....	69
16	จำนวนเนื้อหาในข่าวปศุสัตว์ที่โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์นำเสนอ.....	71

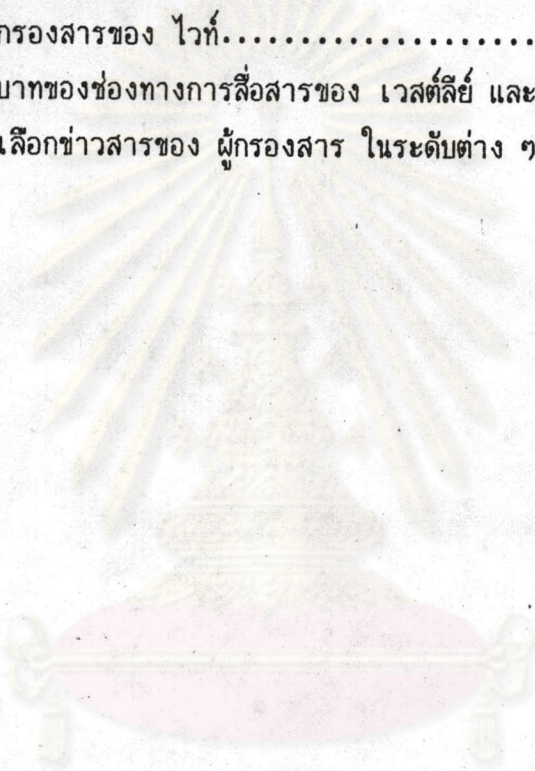
สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	จำนวนบุคคลที่ปรากฏในข่าวการเกษตรที่นำเสนอในโทรทัศน์ และ หนังสือพิมพ์ จำแนกตามประเภทข่าว.....	73
18	สรุปผลการทดสอบความแตกต่างของการนำเสนอข่าวการเกษตร ระหว่างโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์.....	81
19	จำนวนสาระของข่าวการเกษตรที่แสดงภาพพจน์ในทิศทางบวก จำแนกตามสาระของข่าว และประเภทข่าว.....	83
20	จำนวนสาระของข่าวการเกษตรที่แสดงภาพพจน์ในทิศทางลบ จำแนกตามสาระของข่าว และประเภทข่าว.....	85
21	ค่า สัมประสิทธิ์ (C_r) เพื่อแสดงทิศทางของภาพพจน์การเกษตรที่ โทรทัศน์นำเสนอ จำแนกตามประเภทข่าว.....	87
22	ค่า สัมประสิทธิ์ (C_r) เพื่อแสดงทิศทางของภาพพจน์การเกษตรที่ หนังสือพิมพ์นำเสนอ จำแนกตามประเภทข่าว.....	88
23	แสดงการเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสาระที่แสดง ภาพพจน์ในทิศทางบวก กับจำนวนเนื้อหาที่โทรทัศน์นำเสนอ.....	90
24	แสดงการเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสาระที่แสดง ภาพพจน์ในทิศทางบวก กับจำนวนเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ.....	92

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1	แบบจำลองการกำหนดเรื่องพิจารณาของ แมคคอมส์ และ ซอร์ว์.....	25
2	แบบจำลองแสดงข้อคล้ายคลึงและแตกต่างระหว่างการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และการกำหนดเรื่องพิจารณา.....	26
3.	แบบจำลอง ผู้กรองสารของ ไวท์.....	28
4.	แบบจำลองบทบาทของช่องทางการสื่อสารของ เวสต์ลีย์ และ แมคสัน...	29
5.	ขั้นตอนการคัดเลือกข่าวสารของผู้กรองสาร ในระดับต่าง ๆ.....	34

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย